

брат Фёдар, сувеніры, уручаныя землякамі. Максім Танк надзвычай цёпла з намі развітаўся, шчыра падзякаваў за сумесную паездку. З год таму мне давлялося пабываць ля магілы Максіма Танка і яго жонкі Любові Андрэеўны ў Новіках, на радавым хутары Песняра ў Пількаўшчыне. А нагода была такая: таленавіты тэлежурналіст Уладзімір Субат здымаў сваю чарговую перадачу пра вяскоўцаў, іх жыццё і побыт...

Адным з найбольш памятных народная артыстка Марыя Захарэвіч лічыць творчы вечар у ДOME літаратара па кнізе Максіма Танка “Дарога, закалыханая жытам”.

- Наогул, - апавядае Марыя Георгіеўна, - для многіх акцёраў гэты дом быў пасля тэатра на першым месцы. У ім праходзілі прэзентацыі новых кніг, якія называліся “паэтычная пятніца”, з удзелам артыстаў. На той раз мы падрыхтавалі паэтычную кампазіцыю, у ліку іншых акцёраў была і Галіна Бальчэўская, наша зямлячка з Будслава. Мы з ёй спявалі народныя песні, чыталі вершы.

Вечар удаўся на славу, Максім Танк расчуліўся, запрасіў нас у кафэ Дома літаратара. Там асабліва нічога не было, Яўген Іванавіч частаваў нас чырвоным шампанскім, у якое мы мачалі сітны хлеб і з апетытам елі. Тым не менш, было радасна і весела: нас аддзячвае сам Максім Танк. Пасля гэтага ён пры сустрэчы са мной заўсёды з цеплынёй казаў: “А, мая зямлячка!”, пачаў дарыць свае кніжкі з цёплымі аўтографамі. Ёсць сярод іх і такія: “Дарагой Марыі Захарэвіч з найлепшымі пажаданнямі і ўдзячнасцю за яе непаўторнае мастацтва”.

Павел Сямёнавіч Жукаў нарадзіўся 20 красавіка 1949 года ў вёсцы Брылі на Аршаншчыне.

Вучыўся ў Крапівенскай сярэдняй школе, затым – у Смальянскім саўгасе-тэхнікуме.

Службу праходзіў на Чарнаморскім флоце. Там жа пачаў і друкавацца ў цэнтральнай флотавай газеце “Флаг Родины”. У 1978 годзе закончыў факультэт журналістыкі Белдзяржуніверсітэта.

Працаваў на розных пасадах у рэгіянальным друку, са снежня 1982 года ў рэдакцыі газеты “Нарачанская зара”. Спачатку намеснікам рэдактара, а са студзеня 1996 года – галоўным рэдактарам.

Лаўрэат прэміі Беларускага саюза журналістаў “Залатое пяро”, міжнароднага конкурсу “Крымская жамчужына”.

Узнагароджаны нагруднымі знакамі Міністэрства інфармацыі Рэспублікі Беларусь “Выдатнік друку Беларусі” і Саюза пісьменнікаў Беларусі “За вялікі ўклад у літаратуру”.

Пражывае ў горадзе Мядзел Мінскай вобласці.

Той бераг далекі: нарысы, апавяданні / Павел Жукаў. - Маладзечна: друк. "Перамога", 2004.

У азёрнай маёй старонцы: нарысы і апавяданні / Павел Жукаў. - Мінск: Рэдакцыя газеты "Звязда", 2012.

Павел
Жукаў

Пад спеў нарачанскіх хваль (урывак)

Мне ўспамінаецца апошні прыезд Максіма Танка на Мядзельшчыну. Гэта было напрыканцы 1994 года. На той час вялікага песняра ўжо даймалі хваробы. Відаць, ён адчуваў, што яго місія на гэтым свеце пакрысе набліжаецца да завяршэння, і вырашыў яшчэ раз пабываць на Бацькаўшчыне, якая заўсёды надавала моцы і аптымізму, падсумаваць у шчырай бяседзе са сваімі землякамі творчыя набыткі. У нечым гэта нагадвала развітальную песню жорава, які адлятаў за небакрай. І хаця той восеньскі вечар не быў звязаны з ніякім юбілеем, людзі перапоўнілі прасторную канцэртную залу тагачаснай дзіцячай музычнай школы, многія стаялі на праходах ля акон і дзвярэй. Разам з Яўгенам Іванавічам са сталіцы прыехалі доктар філалагічных навук Вячаслаў Рагойша, крытык Генадзь Шупенька, народная артыстка Беларусі Марыя Захарэвіч... З ёй мы бачыліся нядаўна і за кубачкам гарбаты ўгадалі тую памятную для многіх мядзельчан літаратурна-музычную вечарыну.

- Тады, па дарозе з Мінска, - дзеліцца Марыя Георгіеўна, - спачатку заехалі ў Пількаўшчыну, на бацькоўскі падворак Максіма Танка. Яўген Іванавіч вадзіў нас у старую хату, у якой ён нарадзіўся, а зараз багата напоўненую кніжкамі, дасціпна жартаваў. Побач з ёй стаіць і новая, дзе пражываў яго брат Фёдар з жонкай. Яны і запрасілі ўсю нашу кампанію, як гэта заведзена ў гасцінных беларусаў, перакусіць. На стале, накрытым ільняным абрусам, стаялі вясковыя стравы – бульба і тушаная капуста, агуркі ды каўбаса. З нагоды такой адметнай падзеі ўзялі нават па чарачцы самагону. Аднак доўга на хутары не затрымліваліся, бо маглі

спазніцца на сустрэчу. На вечары Максім Танк чытаў збольшага творы са свайго апошняга зборніка “Мой каўчэг”, які толькі -толькі выйшаў у свет, з ахвотай адказваў на пытанні землякоў. І ўсё – мудра, сардэчна, добразычліва. На сцэне і ў зале панавалі шчарысць і ўзаемаразуменне. Адчувалася, што на малой радзіме цудоўна падрыхтаваліся да сустрэчы з вялікім Песняром. Мела слова на тым вечары і я, прачытала некалькі вершаў Яўгена Іванавіча. У іх ліку – пра маці, на пяцікрылай далоні якой “выраслі мы, наш хлеб, нашы песні”. Альбо давайце ўгадаем іншыя яго радкі, па-мастацку глыбокія, якія таленавіта вымалёўвалі гаротны жаночы лёс:

Асенні вечар гасне ў хаце.

Пляце, задумаўшыся, маці

Вянкі цыбулі залатой.

А з успамінаў перад ёй

Жыццё ўстае, што праляцела

І непагодай прашумела

Над гэтай хатаю старой,

Над яе доляй, над зямлёй...

Цыбуля ж горкая такая,

З вачэй аж слёзы выціскае.

Ці вось такія красамоўныя і пранізлівыя словы наконт незаўздроснай адзіноты многіх старых люзей на вёсцы, якія не згубілі сваёй вострай актуальнасці і сёння, хоць і напісаны тры дзесяцігоддзі таму:

- Як жывецца, бабуля Агата?

- Ніштавата, сыноч, ніштавата.

Толькі паразляталіся дзеці

Па далёкіх паселішчах дзесьці.

Да сябе клічуць у пераведы.

Ды куды я, старая, паеду

Ад свайго качарэжніка з лавай,

Ад прывычнай вадзіцы і стравы,

Ад сваіх пылянят і дварчышча,

Ад жытнёвага шуму-ігрышча,

Ад пагоста, дзе родных нямала,

Дзе сабе месца аблюбавала...

Вось, прысеўшы на прызбе, чакаю:

Мо яшчэ хто з дзяцей завітае.

Хто лепш пра гэта скажа? Бадай, ніхто! А тады было бачна, што спатканне з землякамі яму вельмі падабаецца, Максім Танк расхваляваўся да глыбіні душы, часам вочы яго вільгатнелі, аднак твар заставаўся прыязным і адкрытым. Хаця, як адзначыла пра сябе, што і чытанне вершаў, і працяглая сустрэча даваліся паэту цяжкавата. Пра гэта можна было меркаваць і па тым, што ўрач, які сядзеў у зале ў першым радзе, у час кароценькіх перапынкаў непрыкметна даваў яму лекі. Таму, калі на сцэне падышла мая чарга ўзяць мікрафон, а хтосьці з аўдыторыі перад гэтым цікавіўся ў нашага Песняра наконт мэты неспадзяванага прыезду на Мядзельшчыну, сказала вось такія словы: Яўген Іванавіч завітаў сюды ў такім стане здароўя, каб аддаць удзячным землякам часцінку свайго сэрца. І людзі ў зале дружна заапладзіравалі...

- Дадому, - працягвае Марыя Захарэвіч, - вярталіся позна, у Мінск патрапілі пасля апоўначы. Максім Танк быў вельмі задаволены, што ўдалося выбрацца ў родны азёрны край, не хаваў свайго добрага настрою. Вечарына яго проста акрыліла, ён усміхаўся, па дарозе расказваў розныя вясёлыя гісторыі. Народны паэт быў шчаслівы! Па прыездзе ў сталіцу, дапамаглі Яўгену Іванавічу занесці ў кватэру пачастункі, якія даў яму ў дарогу